

ОТЧЕТ ЗА ДЕЙНОСТТА НА НЧ „ОТЕЦ ПАИСИЙ – 1928Г.“
С. ВИТАНОВЦИ, ОБЩ. ПЕРНИК ЗА 2023 Г.

АКТУАЛНО СЪСТОЯНИЕ

Народно читалище „Отец Паисий – 1928г е юридическо лице с нестопанска цел в обществената полза, със седалище и адрес на управление в село Витановци, община Перник, област Перник, ул. „Секул Крумов“ №44. В дейността му могат да участват всички физически лица без оглед на ограничения на възраст и пол, политически и религиозни възгледи и етническо самосъзнание.

Читалището няма собствена сграда и се помещава в търговския дом в селото, където използва три помещения по 12 кв. м., в две от които е читалищната библиотека. Сградата е ремонтирана основно през 2012г., но от няколко години се появи теч /вероятно от покрива/ и по външните стени има влага, паднала е мазилката в двете библиотеки. При по-силен дъжд в две от стаите се образуват локви по пода, не е установено от къде влиза водата.

Съгласно ЗНЧ, читалището е вписано в Публичния регистър на читалищата към Министерство на културата, където спазва всички условия и изисквания относно подаването на информационна карта, актуализиране на новостите относно председател, настоятелство, проверителна комисия и читалищен секретар.

Съгласно измененията на ЗЮЛНЦ и търговския регистър към Агенция по вписванията, читалището се е пререгистрирало успешно и подава точно и коректно всяка информация свързано с общ статус, обявени актове и годишен финансов отчет.

През изтеклата отчетна година Настоятелството на читалището е провело 3 заседания за обсъждане на работния процес в институцията и осъществяването на дейността през годината. На заседанията бяха разисквани насоките на дейността, участия, изяви и други. Едно общо годишно, отчетно – изборно събрание, на което се избра нов Председател на читалищното Настоятелство. Полагат се и постоянни усилия за обучение и квалифициране на персонала.

- 30.03.2023г. – Работна среща на тема: „ Национална система живи човешки съкровища - България“ в с. Пещера, общ. Земен. Организатор РЕКИЦ "Читалища" Перник.
- 27-28 юни 2023 г. – Двудневен Семинар на тема: „Читалищата – възможности и добри практики“ в гр. Враца. Организатори - РЕКИЦ "Читалища" Перник и РЕКИЦ "Читалища" Враца.
- 16-17. 11. 2023г. Семинар на читалищата от област Перник и област Враца, на тема : „Стопанската дейност и народните читалища. Организатор: “РЕКИЦ "Читалища" Перник.

ОСНОВНИ ЦЕЛИ

Целите на читалище „Отец Паисий - 1928г.“ са да задоволява потребностите на населението, свързани със:

- Развитие и обогатяване на културния живот, социалната и образователна дейност в селото;
- Запазване на обичаите и традициите на българския народ;
- Развиване на творческите способности, разширяване на знанията на гражданите и приобщаването им към ценностите и постиженията на науката, изкуството и културата;
- Създаване на условия за общуване между хората, възпитаване и утвърждаване на националното самосъзнание;

ВИЗИЯ на НЧ „Отец Паисий – 1928г.“ се определя от работата на неговата структура.

- Поддържане на общодостъпна библиотека и читалня;
- Организиране на школи, кръжоци, ателиета по изкуства, клубове по интереси за проучвателна и събирателна дейност в областта на фолклора, етнографията и краезнание и др.,
- Организиране на свободното време на ученици и възрастни във извънучебни, извън училищни и извънработни форми на заетост;
- Организиране празненства, концерти, чествания и младежки дейности.
- Развиване и подпомагане на любителското художествено творчество.;
- Разработване и реализирани на проекти.

МИСИЯ

Да съхрани и развива духовните традиции, националната идентичност и историческата памет на населението и да внушава самочувствието на местното население, като граждани на Европа.

ДЕЙНОСТ:

1. БИБЛИОТЕЧНА ДЕЙНОСТ

През периода 01.01.2023г. до 31.12.2023г. библиотеката към НЧ „Отец Паисий- 1928г.“ с. Витановци отчете следните показатели :

Ново набавените книги са 137 на брой, закупени са 99 книги по Програма „ Българските библиотеки – съвременни центрове за четене и информираност“ 2022г. и 38 тома литература – дарение. Към 31.12.2023г. библиотеката разполага с 4 239 тома литература.

Продължава отчитането на положителни резултати от изготвените и реализирани 5 проекта към Министерството на Културата по Програма: „Българските библиотеки – съвременни центрове за четене и информираност“ през предходните четири години. През 2023г. бе изготвен, финансиран и реализиран поредния проект към Министерството на Културата и закупени 92 бр. книги, съобразени с читателски търсения и препоръки.

Оказваме техническа помощ на потребителите /основно възрастни/ за регистрация на профили в социалните мрежи, свързване с роднини в страната и чужбина. Извършваме и консултации за ползването на компютър, интернет, социални мрежи, Skype, електронна поща.

2. ЛЮБИТЕЛСКО ТВОРЧЕСТВО

2.1. Към читалището съществува **Сурвакарска група** която варира между 70-90 човека, мъже, жени, деца на различна възраст. Участниците в групата постоянно обновяват и създават нови костюми и маски със собствен труд и средства. Групата ежегодно организира и провежда сурвакарски игри на 13.01, а на 14.01 обхожда селото.

2.2. Лазарска група

Групата е възобновена през 2013г, след повече от 40 годишно прекъсване. В нея участват момичета на възраст 10 – 16 години, броя им варира между 10-15. Групата пресъздава обичая „Лазаруване“, както и други пролетни празници, участва в местни инициативи, регионални и национални празници и фестивали.

2.3. Женска фолклорна певческа група

В групата участват 10 жени, на възраст 60-80 години. Репертоара им се състои предимно от обработен фолклор от различни области на България, но се стараят да издирват и предават и автентични песни от населеното място. Репетициите се провеждат два пъти в седмицата, като часа и дните се определят в началото на сезона.

2.4. Женски клуб за предаване на обичаи и традиции

Постоянните участници в клуба са 30, на различна възраст. Целта на клуба е да издирва, пресъздава и предава традиционни за района обичаи, празници, словесен, музикален фолклор и др. Клуба организира и участва в събития като тематични изложби, пресъздаване на празници и обичаи, музикални вечери, срещи с други колективи от района. По време на срещите и събитията се създават възможности за лични контакти, обсъждане на идеи и обмяна на опит.

2.5. Детски клуб за приемане на обичаи и традиции

Клуба е създаден с цел запознаване, изучаване и опазване на местния фолклор. В Клуба участват от 15 до 25 деца, в зависимост от учебната заетост на децата, те са на възраст от 3 до 16 годишна възраст. Децата изучават традиционните хора, песни, пресъздават празници и обичаи, словесен фолклор, както съвместно с Женския клуб, така и самостоятелно. Овладяват тайните на приложното изкуство, усвояват техниките и технологиите за изработване на пана, меки играчки, маски, писани великденски яйца, сурвачки и други предмети и атрибути, свързани с народните празници и обичаи. Участниците чрез изследователска дейност се запознават с народните празници, а чрез изработване на отделните предмети на приложното изкуство развиват своята фантазия. С изработеното и изученото в клуба, участват в местни инициативи, регионални и национални празници и фестивали, включват се в благотворителни инициативи. Организирант се срещи с други колективи с цел обмяна на опит и създаване на контакти.

2.6. Клуб за приложни изкуства

Клубът действа предимно през ваканциите на децата и в рамките на Летните занимания за деца, които се провеждат вече единадесет години в читалището. В заниманията по приложни изкуства децата се приобщават към света на изкуството. Успоредно с това се

развиват сръчност и умения, добър естетически вкус, творческо самочувствие, артистичност и фантазия.

Заниманията включват: изобразителни и приложни изкуства; работа с природни материали; рисуване върху керамика и стъкло; моделиране с пластилин, моделин; апликации; изработка на сувенири; работа с текстил.

2.7. Индивидуални изпълнители

Към читалището се изявяват индивидуално – 2 певици възрастни и 1 разказвачка – дете.

Организираны дейности, участия и изяви през 2023г.

- 13.01. Сурвакарските игри – запалване ритуален огън и гостуване в с. Мещица;
- 14.01. Обхождането по домовете на Сурвакарската група;
- 29.01. ХХІХ МФМИ Сурва гр. Перник – награда – Златен медал в категория „Маски и костюми“ ;
- 07.02. – Пролетен празничен календар – обсъждане на пролетните празници и честване;
- 24.02. – Прочка – пресъздаване на обичая – По покана на преподавателите, гостувахме в СУРИЧЕ „Петър Берон“ – гр. Перник, където пред учениците представихме и пресъздадохме обичая „Прочка“;
- Февруари – участие в 3 онлайн конкурса за мартеница – „Най-автентична мартеница“ – НЧ „Напредък – 1897г.“ с. Попица; „Мартеничка бяла и червена“ – НЧ „Станчо Станчев - 1896“ с. Сушица, общ. Стражица; „Баба Марта бързала, мартеници вързала“, при НЧ „Пробуда – 1928г.“, с. Новоселец;
- 03.03. – Традиционно честване от пенсионерите в селото – присъстващите получиха картичка и мартеници изработени в читалището;
- 08.03. – Традиционно честване на празника. Присъстващите получиха Сувенир мартеница от читалището;
- 08.04. – Лазаровден – Обхождане на селото;
- 10.04. – Отбелязване Международния ден на детската книга – представяне на ново закупените детски книги. Рисуване на любими приказки;
- 11.04. – Изработване на Великденска украса;
- 12.04. – Отбелязване Деня на Космонавтиката и рисуване на тематични картини;
- 13.04. – На Велики четвъртък „Яйца боядисват деца“ – Боядисване на Великденски яйца – децата получиха поставки за яйца от читалището;
- 17.04. – ХІ Регионален конкурс за традиционна Великденска трапеза „Червен, червен, Великден“ – грамота за участие;
- 11.05. – Ден на библиотекаря – представяне на ново закупените книги по Програма : „Българските библиотеки съвременни центрове за четене и информираност – 2022г.“;
- 13.05. – Курбан за здраве от Сурвакарската група в двора на черквата;
- 01.06. – Международен ден на детето – игри и състезания с децата от селото – всички присъстващи получиха подарък от читалището;
- 02.06. – Ден на Ботев – Беседа, викторина и честване със рецитиране стихове на поета;
- 07.06. – Игри на открито с участниците в Летните занимания за деца;
- 09.06. – Разучаване на традиционни български хора; /Летни занимания за деца/

- 10.06. – Традиционен селищен празник – Програма от самодейците на читалището и гостуващ танцов състав;
- 17.06. – Участие в IV Фолклорен фестивал: „На мегдано у Драгичево“ – представяне на „Детски клуб за приемане на обичаи и традиции“, „Женска фолклорна певческа група“ и Надежда Владимирова – индивидуална изпълнителка;
- 22.06. – Изработване на слънчогледи с различни техники и материали; /Летни занимания за деца/
- 23.06. – Картини от фоам /гума//Летни занимания за деца/
- 24.06. – Участие на Женската фолклорна група и Надежда Владимирова на XI Регионален фестивал "Еньовден", гр. Перник, организатор НЧ "Искра-1960г.", кв. Изток – награда
- 30.06. – Изработване на врабчета от прежда; /Летни занимания за деца/
- 03.07. – Св. Врач – Запознаване с тайнството на билките и техните ползи;
- 05.07. – Изработване на картички от природни материали; /Летни занимания за деца/
- 07.07. – Курбан за здраве на Манастира „Св. Неделя“ в местността „Витановски уши“;
- 10.07. – Плетене на макрамета /поставки за саксии/ за цветя от канап /Летни занимания за деца/
- 12.07. – Бродиране на книгоразделители; /Летни занимания за деца/
- 14.07. – Бродиране на книгоразделители/Летни занимания за деца/
- 17.07. – Изработване на битови пана сувенири; /Летни занимания за деца/
- 19.07. – Изработване на детски пана – картина /Летни занимания за деца/
- 20.07. – Летни празници и обичаи – беседа и честване – Клубовете за обичаи и традиции;
- 21.07. – Изработване на Сувенири подкови; /Летни занимания за деца/
- 24.07. – Плодове и зеленчуци – Моделиране с пластелин; /Летни занимания за деца/
- 26.07. – 3Д картини от тйшу хартия; /Летни занимания за деца/
- 28.07. – Рециклиране на материали – Изработване на саксии във формата на чаша за кафе от плат и пластмасови бутилки; /Летни занимания за деца/
- 31.07. – Настолни игри /Летни занимания за деца/
- 01.08. – Децата от Летните занимания, гостуваха в читалището в с. Копаница. Учихме се да плетем макрамета, да играем Селското хоро, играхме, смяхме се и се забавлявахме.
- 04.08. – Ден на железничаря – представяне на интересни факти и история на железниците; /Летни занимания за деца/
- 08.08. – Творим и рециклираме – Картини - балерина от рециклирана хартия и стари книги/Летни занимания за деца/
- 23.08. – Цветна работилница – изработване на цветя с различни техники и материали; /Летни занимания за деца/
- 25.08. – Изработване на ветрило от хартия; /Летни занимания за деца/
- 28.08. – Разучаване на фолклорни песни с Флора Манова; /Летни занимания за деца/
- 29.08. – За финал на Летните занимания се разходихме до водопад Полска Скакавица със самодейците при НЧ "Христо Ботев- 1928г." с. Копаница.
- 30.08. – Изработване на зайчета от хартия; /Летни занимания за деца/
- 01.09. – Изложба на творбите изработени в рамките на Летните занимания за деца;
- 05.09. – Честване Съединението на България;

- 21.09. – Есенни празници и обичаи – беседа и честване;
- 02.10. – Честване Международния ден на Възрастните хора;
- 07.10 – Среща със Световната шампионка Шотокан карате, категория 12-13 г, Изабела Костадинова.
- 01.11 – Цветя за Будителите – изработване на цветя от хартия;
- 21.11. – Ден на Християнското семейство – Беседа и честване;
- 12.12. – Изложба и демонстрация на плетива, изработени от жените на Витановци и представяне на съвременни плетива и плетени играчки, изработени от Румяна Стоянова;
- 15.12. – Изработване на снежинки от хартия
- 18.12. – Изработване на Коледна украса с която украсихме читалището;
- 20.12. – Зимен празничен календар – беседа;
- 25.12. – Детско Коледно тържество;

3. ПАРТНЬОРСТВА

Дейността на читалището се осъществява във взаимодействие с учебни заведения и детски градини, фирми, неправителствени организации от района, града и страната, както и с професионални културни институти, творчески групи и дружества в областта на извършваната от тях културно-просветна, социална и информационна дейност.

Читалището поддържа отношения на сътрудничество и координация с държавните и обществените органи и организации от различни нива, на които законите възлагат определени задължения в областта на културата.

- Община Перник;
- РЕКИЦ Перник;
- Кметство Витановци;
- СНЦ „Локално наследство“;
- Сдружение „Дай, бабо, огънче!“;
- „Сани- Конс Тодорови с-ие“ СД;
- НЧ „Христо Ботев – 1928г.“ с. Копаница;
- СУРИЧЕ „Петър Берон“ – гр. Перник.

4. ПРОЕКТИ:

- Българските библиотеки – съвременни центрове за четене и информираност към Министерство на Културата/ 2023г. – одобрен, финансиран и реализиран.

5. ЕФЕКТИВНО ИЗПОЛЗВАНЕ НА СГРАДАТА:

Сградата се използва на 100 %. Не достатъчните помещения, продължават да са сериозен проблем за дейността на читалището. Няма достатъчно място за съхранение на инвентара и материалите на читалището, тъй като помещенията които са предоставени на читалището са по 3 X 12 кв.м., основната си дейност развиваме в двете големи зали, които са ни предоставени „при необходимост от ползване“.

6. РЕГИСТРИРАНИ ЧЛЕНОВЕ:

В читалището членуват 50 действителни и 10 спомагателни члена.

Отчетната 2023 година беше благоприятна за дейността на читалището. С реализирането на проекта „Българските библиотеки – съвременни центрове за четене и информираност“, обогатихме библиотечния фонд и продължаваме да привличаме нови читатели. Затвърждаването на вече утвърдените партньорства и създаването на нови такива, обогатяват и разнообразяват дейността на читалището и привличат нови потребители и посетители. С отпуснатите средства по Докладна до Община Перник за съфинансиране на „Летни занимания за деца“, планирана дейност на читалището, осигурихме нови и интересни материали с което обогатихме и разнообразихме дейностите.

Изготвил:

/Т. Цонева/

Утвърдил:

/П. Симов/